

نام کتاب: زمينه جامعه‌شناسي

مؤلف / مترجم: آگ برن و نيم‌کف / اميرحسين آريانپور

ناشر: دهخدا

نوبت و محل چاپ: تهران

سال نشر: ۱۳۴۳

۴- زمينه جامعه‌شناسي

اين اثر جزء منابع فرعي درس جامعه‌شناسي عمومي و مباني جامعه‌شناسي محسوب مي‌شود که تاريخ چاپ اثر به زبان اصلي سال ۱۹۴۰ و سال نشر اثر ترجمه شده، حدود سال ۱۳۴۳ است.

الف) بررسي شکلي

اين متن (متن اقتباس شده) يکي از متن‌هاي پيشگام در معادل‌گذاري واژه‌هاي تخصصي محسوب مي‌شود، که براي درک بهتر مطالب از مثال‌هاي مناسب، تصويرهاي گويا، نمودارها و منحنی‌هاي استفاده کرده و داراي پيش‌گفتار، مقدمه، فهرست مطالب، نتيجه‌گيري، نمايه، کتاب‌شناسي و فهرست و منابع مآخذ نيز است.

(ب) بررسی محتوایی

- برخورداری از ترتیب و انسجام و تسلسل منطقی در هر فصل و کل کتاب؛
 - رعایت اصول علمی ارجاع دهی منابع و توضیحات؛
 - بیان ساده و قابل فهم و معادل گذاری‌های مناسب؛
 - ارائه یک طرح منسجم و منطقی از مباحث و مفاهیم جامعه شناسی قبل از ورود به مباحث.

با توجه به نگرش نویسنده، محتوای فصول از جامعیت لازم برخوردار است. تقریباً سراسر کتاب با نوعی نفی تلویحی تا تصریحی باورهای دینی همراه است (رک: ۶۷-۲۶-۴۳ و فصل خانواده و دین). با توجه به اینکه به طور کلی متن با نگرش مارکسیستی نگاشته شده است؛ لاجرم در بسیاری از مباحث اصل وجود خدا و دین را زیر سؤال برده و بعضاً انکار کرده است. که برای نمونه می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

۱- کل فصل بیست و یکم را که دربارهٔ دین است می‌توان برای نمونه در این ارتباط دانست:

الف - جادو و دین ب - آغاز دین ج - دین‌های پر دامنه د - عقب‌نشینی دین در عصر حاضر ه - کاهش کارکردهای سازمان‌های دینی و - آیندهٔ دین

۲- کل قسمت مقدمه که تحت عنوان «شناخت» آمده است.

۳- بخش‌های قابل ملاحظه‌ای از قسمت سوم مقدمه که بانام «اصطلاحات و

مفاهیم اصلی جامعه شناسی» آمده است. متن الگویی مطلوب از نگرش مکتبی به موضوع است و نشان می‌دهد انتخاب چارچوب فلسفی و جهان‌بینی معین، چگونه می‌تواند بخش اعظم محتوا را در جهت آن نگرش سوق دهد. با وجود قدمت و نگرش حاکم بر کتاب و نیز وجود کتاب‌های مفید، جدید و غنی در این باب، متن مذکور، به‌عنوان متن درسی مناسب نیست.